

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

ПРАВНО-ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

Катедра „Гражданскоправни науки“

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов 66; 073 / 88 55 01; info@swu.bg; www.swu.bg

ИНФОРМАЦИОНЕН ПАКЕТ НА ДОКТОРАНТСКО ОБУЧЕНИЕ

НАУЧНА ОБЛАСТ: 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 3.6. ПРАВО

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА: РИМСКО ПРАВО

ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН: ДОКТОР

НИВО ПО НКР: 8

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: ИЗСЛЕДОВАТЕЛ

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: 3 /три / или 4 /четири/ ГОДИНИ

**ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА / САМОСТОЯТЕЛНА/
ЗАДОЧНА**

АНОТАЦИЯ

Програмата е съобразена с новите възможности, свързани с усъвършенстване знанията и уменията на докторантите и е ориентирана към възприемането на утвърдените добри практики и опит в сферата на римското право. Като резултат от това пред тях се откриват редица варианти за участие в специализирани курсове и обучения, организирани и предназначени за повишаване на квалификационните им умения и компетенции. Динамичното развитие на науката и технологиите в световната икономика, както и нарастващата необходимост от все по-тясна специализация и по-висока квалификация на глобализиращия се пазар, предполагат изследване на широк кръг научно-практически проблеми, които дават отражение върху обучението по ОНС „доктор“. Една от основните задачи в процеса на обучение е свързана с практическо значение и приложение на научните разработки, които се разработват от докторантите. Постепенно се изграждат умения и способности в подготвящите се докторанти да изследват материята в областта на римското право. Извършването на научно обосновани изводи предполага задълбочено познаване, правилно ориентиране в текущата научна информация и анализ на съдебна практика, и възможност за извършване на сравнителен анализ с чуждестранни законодателства.

Докторантите по „Римско право“ се обучават в традиционните форми: **редовна, задочна и на самостоятелна подготовка**. Подготовката на докторантите се реализира чрез регламентираните в учебния план на докторската програма по „Римско право“ и утвърдените в индивидуалните работни планове **задължителни и избираеми** курсове. Освен задължителните курсове в зависимост от избора на темата в научната специалност- Римско право или друга релевантна дисциплина, „Методология и методика на правните изследвания“, „Английски език“ и „Подготовка и управление на проекти“, докторантите могат да избират между курсовете по „Философия на правото“, „Всеобща история на правото“, „Църковно право“, „Етика на научните изследвания“ и „Концепция и интерпретация на правен текст“.

Обучението на докторантите включва следните **дейности**:

1. Научноизследователска дейност, включително участие в научни проекти.
2. Посещение и участие в учебни курсове (лекции, семинари и др.)
3. Преподавателска и експертна дейност, участие в научни форуми (национални и/или международни).
4. Участие в административната дейност и академичния живот на обучаващото звено.
5. Полагане на изпити, предвидени в индивидуалния работен план.
6. Разработване и защита на докторска дисертация.

В процеса на обучение докторантите по „Римско право“ придобиват в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България:

- Знания (теоретически и/или фактологически)

При обучението си докторантите получават знания за историческото развитие на римското право и за съвременното му състояние, за неговите институти и тенденции в развитието му, като се усвояват знания за изследване на основните гражданскоправни институти и нормативната им уредба чрез:

- формиране на умения за прилагане на научен подход и използване на научен инструментариум в изследователската работа;

- развиване способност за разширяване и изменяне на съществуващите знания в областта на римското право, както и неговите взаимодействия с други научни отрасли в областта на правото;

- усвояване на знания по методика на преподаване на юридическите дисциплини;

- придобиване специализирани и систематизирани знания за извършване на критичен анализ и за синтезиране на нови идеи;

- формулиране и представяне на получените резултати и изводи;

- Умения (познавателни и/или практически)

Докторантите в докторската програма:

1. Усвояват методиката на научните изследвания и нейното прилагане през призмата на конкретния научно-практически проблем;
2. Изграждат компетентност за детайлно разбиране техники, прилагани за научни изследвания и сложни академични проучвания;
3. Формират умения за боравене с научния апарат;
4. Изграждат умения за търсене, извеждане и анализ на научните и практически проблеми;
5. Изграждат умения да формират информирани преценки по сложни въпроси в областта на римското право, в отсъствието на пълни данни, както и да представя идеите и заключенията си ясно и ефективно както пред специалисти, така и пред неспециалисти;
6. Формират специални знания и умения за работа с различни информационни източници и придобиват висока компютърна и езикова подготовка, ориентирани към осигуряване на личната информационна осведоменост и улесняване на професионалните контакти с учени от други страни.

- Самостоятелност и отговорност

Докторантите в докторската програма самостоятелно и отговорно:

1. Изграждат индивидуално творческо мислене.
2. Провеждат актуални научни и научно-практически изследвания.
3. Развиват, аргументират и защитават собствени научни идеи и изводи.
4. Разработват и публикуват оригинални научни разработки.
5. Изпълняват заложените в индивидуалния им работен план дейности.
6. Изпълняват възложените им от научния ръководител и обучаващото звено задачи.

- Компетентност за учене

Обучаващите се в докторската програма изграждат способност за навременно, последователно и систематично придобиване на значително количество знания и умения, съответстващи на съвременните научни, академични и професионални практики и постижения. Докторантите придобиват следните компетентности за учене:

- издирване на необходимата научна литература и събиране на данни за изучаваните правни отрасли подотрасли, правни институти, явления, тенденции и процеси;
- провеждане на самостоятелни теоретични и емпирични изследвания;
- предаване на тези познания на по-късен етап, трансфер на други обучаеми - студенти, експерти и др.

- Комуникативни и социални компетентности

Качествата на докторантите, придобити по време на обучението в докторската програма се свързват не само с усвоените теоретични знания и ценности, но и с овладяването, развитието и обогатяване на техните комуникативни и социални компетентности. Това те придобиват по време на обучението си и контактите си с научни ръководители, консултанти и колеги в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски”, които създават възможности за научен контакт с докторантите, така и с възможностите да общуват на научно ниво с колеги от други университети, да изнасят доклади и контактуват с представители на юридическата гилдия. Докторантите в докторската програма развиват комуникативните и социалните си умения чрез:

1. Участие в разнородни по тематична насоченост научни форуми в страната и чужбина – конференции, симпозиуми, научни семинари, научни сесии и др.
2. Участие в национални и международни научноизследователски проекти.
3. Участие в докторантска мобилност, вкл. в рамките на програма Еразъм+.
4. Участие в професионални специализации и стажове в чужбина.
5. Преподавателска дейност и др.

- Професионални компетентности

Докторантите в докторската програма:

1. Усвояват методиката на научните изследвания, техниките на академичните проучвания, методите на преподаване на юридическите дисциплини.
2. Придобиват висококвалифицирана научна, езикова, компютърна и интернетбазирана подготовка, ориентирана към осигуряване на личната информационна осведоменост и улесняване на професионалните контакти с учени и експерти в страната и чужбина.
3. Представят идеите и заключенията си компетентно, ясно и аргументирано пред специалисти и неспециалисти.
4. Провеждат научни и научно-практически изследвания на високо равнище като допринасят за развитието на науката.

РАЗДЕЛ I.
ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ
(РИМСКО ПРАВО)

I. Задължителни учебни дисциплини

Докторантите задължително изучават задълбочено учебните дисциплини в зависимост от избора на темата в научната специалност- Римско право или друга релевантна дисциплина, „Методология и методика на правните изследвания“, „Английски език“ и „Подготовка и управление на проекти“. Подготовката на докторантите включва самостоятелна подготовка, посещение на лекции и семинари и други.

Завършването на обучението е с изпит пред комисия с участието на научния ръководител, съобразно индивидуалния работен план, като оценката от изпита се докладва пред съвета на катедра „Гражданскоправни науки“ и се включва в отчетните документи по изпълнението на индивидуалния работен план на докторанта.

II. Избираеми учебни дисциплини

Докторантите в хода на обучението си могат да избират една от следните дисциплини по „Философия на правото“, „Всеобща история на правото“, „Църковно право“, „Етика на научните изследвания“ и „Концепция и интерпретация на правен текст“. Подготовката на докторантите включва самостоятелна подготовка, посещение на лекции и семинари и други. Завършването на обучението е с изпит пред комисия с участието на научния ръководител, съобразно индивидуалния работен план, като оценката от изпита се докладва пред съвета на катедра „Гражданскоправни науки“ и се включва в отчетните документи по изпълнението на индивидуалния работен план на докторанта.

Методи на обучение и оценяване и език на преподаване:

Обучението е изцяло съобразено с действащото законодателство и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Обучението се осъществява посредством лекции и самостоятелна подготовка на докторантите. Преподавателят дава разяснения на докторантите относно материята на изучаваната дисциплина, нормативната уредба, необходимата за подготовката литература, възникнали в процеса на самостоятелната работа въпроси, свързани с изучаваната материя.

Езикът на преподаване е български език.

РАЗДЕЛ II.
НАУЧНА ДЕЙНОСТ
*(ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ НА ДОКТОРАНТИТЕ ПО ПОДГОТОВКА НА
ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД И ДЕЙНОСТИ СВЪРЗАНИ С НАУЧНОТО
РАЗВИТИЕ НА ДОКТОРАНТИТЕ)*

В хода на научната си подготовка и разработването на дисертационния труд докторантите по „Римско право“:

1. участват в семинарни занятия и обсъждане на дидактически проблеми;
2. изготвят доклади (по тематиката на дисертационната разработка и извън нея, но в областта на докторската програма) за научни прояви, дискусии, конференции, кръгли маси;
3. участват в разработването и изпълнението на научни проекти;
4. участват в заседанията на Катедра „Гражданскоправни науки“ при обсъждане на дискуссионни въпроси с теоретична и практическа насоченост;
5. извършват изследователска работа при подготовката на дисертационния труд;
6. анализират необходимостта и възможностите за промени във вътрешното законодателство;

Основните научно-изследователски дейности, част от подготовката на дисертационния труд са:

- Проучване и реферирание на литература
- Изработване и представяне на концепция за дисертационно изследване
- формулиране на проблема на научното изследване и разработване и представяне на научен тезис;
- извършване на библиографска справка и систематизиране на източниците;
- описание и систематизиране на предхождащите изследвания в областта на дисертационната тема;
- поставяне на цели и задачи на изследването. Избиране на подход за провеждане на изследването и методика, която ще се използва;
- разработване на обосновка на избраните методи и методики за провеждане на изследването;
- разработване на идеен проект за дисертационен труд;
- обсъждане на проект за дисертация – два етап;
- представяне на концепция и инструментариум за изследвания;
- изследователска дейност – изготвяне и публикуване на студия, статия или научно съобщение;
- участие в научно-изследователски проекти;

Докторантите по „Римско право“ могат да извършват и **учебно-методическа и педагогическа дейност.**

Финалната част от научната подготовка на докторантите е въвеждането в процедурите по защита на дисертацията пред научно жури и подготовка за защита.

Римско право

ECTS кредити: 5

Форма на оценяване: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра: „Гражданскоправни науки“

Факултет: Правно-исторически факултет

Лектори: Доц. д-р Константин Танев

Хорариум: 45 аз / 105 сп

Статут на дисциплината: задължителна

Анотация:

Учебната дисциплина обхваща задълбочаването и разширяването на правноисторическите, теоретичните и сравнителноправните знания с оглед практическата необходимост от задълбочено разбиране на процесите на формиране на актуалните частноправни институти в контекста на унификационните тенденции в правото на европейските страни и Европейския съюз; придобиването на дълбоки познания и практически умения в областта на частноправния анализ и перспективите в историческото формиране, настоящия статус и възможностите за унифицирана интерпретация на разнообразните националноправни системи в контекста на общия им произход от римското право и търсените възможности за сближаване; Утвърждаване на възпитаниците на факултета като водещи специалисти в образователното пространство на Европейския съюз.

Методология и методика на правните изследвания

ECTS кредити: 5

Форма на оценяване: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра: „Гражданскоправни науки“

Факултет: Правно-исторически факултет

Лектори: Доц. д-р Манол Станин

Хорариум: 45 аз/ 105 сп

Статут на дисциплината: задължителна

Анотация:

Учебната програма е разработена чрез представяне основите на методиката и методологията на научните изследвания, както и информационното осигуряване при научните изследвания. Дисциплината има за цел да предложи на докторантите възможности за по-задълбочени, целенасочени и добре структурирани научни изследвания. Представят се етапите на научноизследователската дейност и се подпомага по-добрата организация на работния процес.

Подготовка и управление на проекти

ECTS кредити: 5

Форма на оценяване: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра: „Гражданскоправни науки“

Факултет: Правно-исторически факултет

Хорариум: 45 аз/ 105 сп

Статут на дисциплината: задължителна

Лектори:, Доц. д-р *Иван Тодоров*
Стопански факултет
Катедра „Финанси и отчетност“

Анотация:

Дисциплината „Подготовка и управление на проекти“ запознава докторантите с основните принципи и етапи при разработването и реализирането на проекти, особено във връзка с програмите на Европейския съюз. Целта ѝ е да осигури задълбочени знания за ефективното планиране, управление и бюджетиране на проекти. Курсът включва придобиване на умения за анализ на нормативни документи, изготвяне на проектни предложения и прилагане на методи за мониторинг и контрол. Обучението съчетава лекции, решаване на казуси и самостоятелна работа, като контролът се осъществява чрез практически задания. Очакваният резултат е докторантите да развият практически компетенции за изготвяне, изпълнение и оценка на проекти в академична и професионална среда.

Английски език

ECTS кредити: 5

Хорариум: 60 аз / 90 сп

Форма на оценяване: изпит

Статут на дисциплината: задължителна

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра: „Гражданскоправни науки“

Факултет: Правно-исторически факултет

Лектори: Доц. д-р Дафина Костадинова, Доц. д-р Иванка Сакарева, Доц. д-р Яна Чанкова,

Филологически факултет, Катедра Германистика и романистика

Анотация:

Курсът по английски език за докторанти е интензивен, провежда се след летния семестър и включва обучение по нива – от начинаещи до напреднали, съобразени с Европейската езикова рамка (A1–C1). Основната цел е повишаване на езиковата компетентност чрез развиване на четирите ключови умения – четене, писане, слушане и говорене, с акцент върху академичната комуникация. Курсът обхваща модули по граматика, лексика, писмени упражнения, превод и академично писане, като включва и специализирана терминология според научната област на докторантите. Очакваният резултат е участниците да придобият умения за разбиране, създаване и представяне на научни текстове и презентации на английски език, както и компетентност за етично използване и цитиране на източници в академичната среда.

Етика на научните изследвания

ECTS кредити: 4

Хорариум: 30 л. 15 упр.

Форма на оценяване: изпит

Статут на дисциплината: избираема

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра: „Гражданскоправни науки”
Факултет: Правно-исторически факултет
Лектори: Доц. д-р Манол Станин

Анотация:

Учебната дисциплина разглежда етичните въпроси съобразно развитието на научноизследователската дейност в съвременното общество. Подчертава се значимостта на етичните правила в научните изследвания, като се акцентира върху благоприятстването от страна на научните изследвания върху общественото развитие. Целта на обучението е докторантите да отичат значимостта на етичните норми при осъществяване на научните изследвания, да анализират и изследват начини за разрешаване на практически проблеми чрез научни и етични средства. В хода на обучението се акцентира и върху етичните елементи в действащата национална и наднационална нормативна уредба.

Философия на правото

ECTS кредити: 4	Хорариум: 30 аз/ 15 сп
Форма на оценяване: изпит	Статут на дисциплината: избираема
Семестър: II	Вид на изпита: писмен
Методическо ръководство:	
Катедра: „Гражданскоправни науки”	
Факултет: Правно-исторически факултет	
Лектори: Доц. д-р Манол Станин	

Анотация:

Учебната дисциплина е предназначена да даде на докторантите знания за качествата на правото, определени от явления, които съществуват независимо от правото, но се отразяват в него. Това са оценчните явления, свобода, справедливост, нравственост, естествени права, принуда, интерес, цел, оценка, правосъзнание, които се съдържат в правото в смет вид и така участват в формирането на същността на всяка правна система. Прилагайки този метаюридически подход, философията на правото дава знания за критериите на правото, необходими при изучаването на отраслите на правото. Дисциплината дава знания и за отношението между качествата на правото, разкрити от нея и други явления, същността на които се обуславя от правото. Това са отношенията-правово общество и право-правова държава. Освен това философията на правото изследва правните механизми на проявление на съответни явления. Поради това в нейния предмет се включва разкриването на отношенията между право и политика, право и държава и право и държавна власт. Философията на правото изучава и обусловеността на развитието на правото от извън правни явления. Философските познания за правото улесняват изучаването въпросите на правото, произтичащи от неговата собствено природа, предмет на други юридически науки, в това число и на общата теория на правото.

Всеобща история на правото

ECTS кредити: 4	Хорариум: 30 аз/ 15 сп
------------------------	-------------------------------

Форма на оценяване: изпит

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра: „Гражданскоправни науки“

Факултет: Правно-исторически факултет

Лектори: Доц. д-р Константин Танев

Статут на дисциплината: избираема

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина предлага исторически преглед на развитието на правната наука от древността до съвременното. Тя разглежда правото в различни географски и времеви контексти, като извършва сравнителен анализ на правните системи. Основната ѝ цел е да формира у докторантите задълбочени познания за генезиса и еволюцията на правната мисъл. Дисциплината има за задача да запознае обучаемите с правото на Древен Египет, Месопотамия, Елада, Византия и Западната Римска империя, както и с развитието на Каноничното и Църковното право. Тя насърчава сравнителното изучаване на европейските правни системи и модели. Очаква се докторантите да придобият умения за историко-правен анализ и съпоставка на различни етапи от развитието на правото. След завършване на курса те трябва да могат самостоятелно да извършват сравнително-правни изследвания. Дисциплината е в тясна връзка с Римското право, тъй като историческите познания са ключови за правилното тълкуване и интерпретация на римскоправните текстове. Освен това тя подпомага разбирането на връзките между право, икономика и политика в различни епохи.

Църковно право

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра: „Гражданскоправни науки“

Факултет: Правно-исторически факултет

Лектори: Доц. д-р Константин Танев

Хорариум: 30 аз/ 15 сп

Статут на дисциплината: избираема

Анотация:

Учебната дисциплина разглежда възникването, развитието и правната структура на християнската църква. Основната ѝ цел е да формира задълбочени познания за взаимодействието между църква и право през вековете и за разграничението между канонично и църковно право. Курсът обхваща Божественото и Църковното законодателство, както и ролята на църквата като наднационален организъм и юридическо лице. Очакваният резултат е докторантите да придобият познаване на системата на Църковното право и влиянието му върху правната наука. Дисциплината е тясно свързана с Римското право, Всеобща история на правото и Философия на правото, тъй като църквата е изиграла ключова роля в съхраняването и развитието на римскоправната традиция.

Концепция и интерпретация на правен текст

ECTS кредити: 4

Хорариум: 30 аз/ 15 сп

Форма на оценяване: изпит

Статут на дисциплината: избираема

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра: „Гражданскоправни науки“

Факултет: Правно-исторически факултет

Лектори: Доц. д-р Константин Танев

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел да развие умения за правилно разбиране и тълкуване на римскоправните текстове. Тя обхваща анализ на юридическите и неюридическите извори, както и методите за тяхната екзегетическа и историческа интерпретация. Курсът предоставя познания за античните писмени паметници, Юстиниановите Дигести, римскоправната традиция и развитието на Естественото право. Очакваният резултат е докторантите да придобият умения за работа с правни текстове и разбиране на влиянието им върху съвременните кодификации. Дисциплината е тясно свързана с Римското право, Латински език, Църковно право, Всеобща история на правото и Международно частно право, което я прави основополагаща за правно-историческите изследвания.